

A tölgyszerszámfa legnagyobb részét az itteni szőlősgazdák használják fel, ezen kívül vesznek: az idevaló fakereskedők tölgytörzsfákat; a Pozsonyi, Pesti és a környékbeli kerekgyártók köris- szil- és jávortörzseket, a szék- és kaptacsinálok, valamint a kefekötők bükkszerszámfát; a kádárok tölgy- és lággyfát. A kemény tűzifát mely a szűkségllet fedezésére nem is elegendő, kizárólag Pozsony városa lakosai fogyasztják el; a lággy tűzifa pedig tégláégetésre, valamint fazekasoknak, sütőknek s más egyéb gyárosoknak adatik el.

Rowland Vilmos,

Pozsony város erdőmestere.

Valami az akáczról és annak vetéséről.

Az akácz *) (a palóczföldön, hol igen el van terjedve agács-nak hívják) fanemeink között, melyek homok buczkáink megkötésére, és parlagaink erdősítésére hivatvák, minden esetre az első ranguak közé tartozik.

*) Kérem akácz vagy agács-ot és nem akászt nyomatni, miután 1-szor a gyök accacia s lett belőle akác-z; 2-szor mert rendesen úgy is szokták írni, és az akász alakot először is e lapokban olvastam, hogy jutott oda nem tudom. †)

Illés.

†) Az általunk használt „akász“ vagy „akász“ egyenjogu az „akácz“ vagy „akácz“ szóval, a mint ez az akademiái nagy szótár 1-ső kötetének 256, 77, és 68-ik oldalán olvasható, a hol azt is fel-találni, hogy az akász ak elvont gyökből származik. Mi egyébaránt az akász-nak azért adtunk az akácz ellenében előnyt mert hang-zatosabb és könnyebb kiejtésű.

Szerk.

Gyors növés, talaj tekintetében való igénytelenség, és a jeles fa, mely a bükkhöz tüzerőre nézve úgy aránylik mint 80 a 100-hoz, és igen jó és keresett szerszámát szolgáltat: mind oly tulajdonok, melyek csak kedvessé tehetik, különösen oly helyeken, a hol rövid idő alatt akarnak az erdősítés által célokat elérni.

Nem szándékunk itt a akáczról és annak tulajdonairól tüzetesen értekezni, sem ezen fanemet feltétlenül ajánlani, vagy más fanemekkel párhuzamba állítani, sőt elismerjük gyöngéit is. Ezek között kiemelendők tartjuk: hogy a szél könnyen repeszi, ki van téve az elfagyásnak — különösen fiatal korában, végre a mi legfőbb és legroszszabb a mezőgazdára, — szaporítására pedig oly előnyös, az — roppant foglalási tehetsége. Ezen tekintetben a mezőgazda méltan nevezi gyomnak, és pedig kiüríthatatlan gyomnak.

Az akácz gyökereiről — különösen ezek sérülése után — számos sarjat hajt, úgy hogy rövid időn az anyatörzs körül 4—5 (szántott földben gyakran még több) ölnyi távolban egész sűrűség támad; ezen fatyú sarjadék kiüríthatatlan és a mezőgazdának sok kellemetlenséget okoz, de a hol terjesztése a cél, jól felhasználva tetemes költség megtakarítására képesít.

A ritkán ültetett anyatörzsök körül t. i. a föld felhányatván a gyökerek átvágnak, a növénytelen talaj pedig megkapáltatik, s nem sokára száz meg száz gyöksarj bujik elő, mely mint a magról kelt plánta elültethető.

Nem célszerű tehát az akácz szántóföldek szegélyezésére, de alkalmas és ajánlható kopárlatok és más puszta helyek erdősítésére.

Köztudomásu dolog, hogy az akáczmag, különösen száraz talajban nekezen csirázik, s gyakran hallani e miatt panaszt. Nem leend talán fölösleges tehát, ha e lapok t. olvasóinak a mag vetésénél való eljáráshoz rövid utasítással szolgálunk.

Az akáczmag igen kemény lévén soká és nagy mennyiségben kell hatni a nedvességnek és melegnek, még az életműködésre ébred, még a szíkek felpattannak és az őket borító kemény magburkot szétrepesztik. A csirázás elősegítése rendszeren áztatás által szokott

eszközöltetni, a mi rendszeren más gyönyébb héjú magvaknál elégséges. A hatás a víznek megsózása által előmozdítható, valószínűleg a konyhasó halvány tartalma miatt. Az ákácznál ezen eljárás nem mondom hogy nem vezet célhoz, de hosszadalmas. A legegyszerűbb és biztos mód: a forrázás *). Az eljárás a következő:

A valamely edénybe (dézsa vagy kád) töltött magot forrásban levő vízzel kell leönteni, de azt rajta csak 1—1½ perczig hagyni, azután gyorsan leönteni, de ismét vagy 2 percz múlva reá vissza tölteni, és addig hagyni rajta állani, még a víz meg nem hült.

A vetés akkor történik mikor már a fagyoktól félni nem lehet, mert az ákáczt a legkisebb fagy is tönkre teszi kelésében. Lošonez vidékén April 20—30-ka közt szokás vetni.

A földet ákác-iskola számára jól fel kell szántani, megművelni és kiegyengetni. A sorvetés egymástól 1½ láb távolban húzott vajorkákban történik; sűrűen vetni nem jó; a magot televényes porhanyó földdel 1 hüvelknyi — laza vagy homokos földdel pedig vastagabban kell betakarni.

A magról kelt ákáczcsemete első évben 2—4 láb magasra nő. Két éves korában legjobb kiültetni, mert ha kissé buján nőtt első télen könnyen lefagy. Az átültetésnél mélyre kell nyesni.

Ha nagyobb területet akar valaki beültetni figyelmeztetem a helyvetésre. Ugyanis 2—4 láb távolságban tetszős nagyságu (2—3 □') térecskék műveltetnek meg, és ezekbe vetjük a magot, később a fölösleges csemeték kivételhetnek és másutt ültethetők el.

Miután az idén sok helyen nagyobb szerű faültetéseket terveznek, és ezeknél bizonyára az ákác nagy szerepet fog játszani, — rövid utasításom talán alkalmoszerű lesz.

Illés Nándor.

*) Atyám ezt évek óta gyakorolja, és sikerrel.

Illés.